

Celosvětově stoupá výskyt zhoubných novotvarů hlavy a krku, proto stoupá i výskyt následných novotvarů v této oblasti. Diagnostika může být mnohdy nesnadná. Většina příznaků bývá pacienty bagatelizována, proto je velká část těchto onemocnění diagnostikována až v pozdním stádiu.

Společným rysem nádorů ORL oblasti je jejich histologická skladba (90-95% tvoří dlaždicobuněčné karcinomy s různým stupněm diferenciací) a tendence k lokálnímu šíření s časným vznikem lokoregionálních metastáz.

Nejvíce ohroženou skupinou jsou muži nad 45 let věku, především kuřáci cigaret a konzumenti alkoholu – hlavně lihovin. Mezi další rizikové faktory patří infekce HPV a HSV viry, profesní znečištění, špatná výživa, nedostatečná ústní hygiena a nevhodné zubní náhrady a podobně. Role prevence se zdá být v případě nádorů hlavy a krku zásadní. Podle American Cancer Society je až 85 – 90% malignit hlavy a krku způsobeno tabákovými produkty. Mimo jiné proto se boj proti kouření stal celosvětově jedním z hlavních preventivních programů.

Klíčovou roli v léčbě těchto nádorů zaujímá chirurgická léčba a radioterapie, zatímco chemoterapie má omezený účinek. Budoucnost terapie představuje pravděpodobně biologická léčba.

Za multiciplitní (vícečetné) nádory se považují následné primární novotvary. Vývoj následného primárního nádoru má negativní vliv na prognózu. V České republice se popisuje výskyt sekundárních nádorů u 8,4% onkologicky nemocných. Pokud je primární nádor nádorem hlavy a krku, incidence vzniku následného primárního (duplicitního) nádoru se pohybuje mezi 2 až 3% každý rok.

Rozvoj nádorových mutiplicit může probíhat zcela nezávisle nebo se může jednat o společný klonální původ primárního a následného novotvaru. Ke vzniku následných novotvarů také přispívá vliv společných rizikových faktorů – hlavně kouření nebo mutagenní účinek léčby primárního nádoru.

Tato studie byla zaměřena na pacienty ORL kliniky, kde se za dobu 26 let vyskytlo 1700 onkologických pacientů a u 106 (6,2%) pacientů vyskytlo 119 (6,5%) následných novotvarů. Počet mužů s nádorovými multiciplitami byl přibližně 3krát vyšší než počet žen.